

12. august 2011

EM 2011/131

Jeg fremsætter hermed følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i forretningsorden for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges, at udarbejde en national handlingsplan til at afhjælpe ordblindhed og læse/skrivesvaghed blandt unge og voksne.

(Medlem af Inatsisartut Andreas Uldum, Demokraterne)

Begrundelse

I dag er det desværre sådan, at en stor gruppe borgere ikke har en kompetencegivende uddannelse. Mange af disse mennesker har svært ved at gennemføre en uddannelse på grund af fejlslagen skolegang og/eller læsevanskeligheder herunder ordblindhed.

Ordblindhed eller dysleksi er vanskeligheder med at lære, at læse og skrive. Vanskelighederne skyldes langsom og upræcis omsætning af bogstaver og bogstavfølger til sproglyde. Ofte - men ikke altid - finder man andre i familien med læsevanskeligheder, fx en forælder, en bror eller bedsteforældre, som på trods af god begavelse har haft vanskeligt ved at lære, at læse og skrive.

Ordblindhed er en vedvarende funktionsnedsættelse, som har store konsekvenser for håndteringen af skriftsprog (læsning, stavning og skriftlig formulering). Ordblindhed opleves derfor ofte som et stort handicap. Intensiv undervisning og IT-baserede læse- og staveværktøjer er afgørende nødvendige for mennesker med ordblindhed.

Ordblindhed kan også have konsekvenser for andre sproglige områder end det rent læse- og stavetekniske, f.eks. problemer med syntaks i skrift og tale, problemer med formulering i forskellige genrer og problemer med forskellige dele af læseforståelse og faglig læsning. Hertil kommer sociale og psykologiske følgevirkninger af ordblindheden: begrænsninger i forhold til uddannelsesvalg, mangel på selvtillid og et betydeligt større tidsforbrug til alt, der har med læsning og skriftlig formulering at gøre.

Demokraterne anser det som yderst vigtigt for både det enkelte menneske og for samfundet som helhed, at alle får en kompetencegivende uddannelse. Det er derfor essentielt, at borgere med læsevanskeligheder får den rette hjælp til at blive opkvalificeret, så de kan blive stand til at gennemføre en uddannelse. Vi mener derfor at det er på tide at vi tager skridtet fra at tale om problemerne til at gøre noget ved dem. Alle partier snakker om, at gøre noget mere for uddannelsesområdet, men ingen vil tildele området flere midler. Det vil Demokraterne med dette forslag.

Hvis færre borgere har læse- og skrivevanskeligheder, vil flere blive i stand til at fuldføre en kompetencegivende uddannelse, som igen vil tilføre flere til det grønlandske arbejdsmarked.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige.

Forslaget har økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige. Udarbejdelsen af handlingsplanen vil således medføre anvendelse af administrative ressourcer For administrationen, idet denne skal afsætte personalemæssige såvel som økonomiske ressourcer af til, at gennemføre udarbejdelsen af den nationale handlingsplan. Denne opgave skal prioriteres i lighed med de andre initiativer Inatsisartut pålægger Naalakkersuisut. Det er Demokraternes umiddelbare estimat, at der samlet set skal bruges halvtandet AC årsværk af ca. 500.000 kr. for at realisere, at denne handlingsplan bliver udfærdiget. Hertil kommer et forbrug af tolkerressourcer. Disse udgifter skal tilføres Departementet for Uddannelse, Forskning og Nordisk samarbejde som en investering, da handlingsplanen forventes at have senere positive konsekvenser i form af færre med skrive- og læseproblemer.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv.

Forslaget forventes ikke at have økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv.

De økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne.

Forslaget har ingen negative økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne i almindelighed, men borgere, som har læsevanskeligheder eller er ordblinde, vil kunne se frem til en overordnet handlingsplan, som fremover vil føre til, at de kan få den fornødne hjælp. Denne hjælp kan give de omtalte borgere bedre økonomiske vilkår, da de kan tage sig en kompetencegivende uddannelse med deres nye kvalifikationer.

Med disse ord ser jeg frem til at høre Naalakkersuisuts svarnotat samt indlæggene fra de øvrige partier.